

Sayın Bakanım
Sayın Başkan,
Meclisimizin Değerli Üyeleri,
Meclisimizin Saygıdeğer Onur Üyeleri,
Değerli Misafirler ve
Kıymetli Medya Mensupları,

Ekim ayı meclis toplantımızda görüşlerimi sizlerle paylaşmadan önce hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

93 yıldır her Ekim ayının sonunda millet olarak güzel bir heyecan yaşıyoruz. Bu heyecanımızın kaynağı; milli iradenin ve halkın yönetime katılımının önünü açan Cumhuriyetimiz'in; kurulduğu günden bugüne, daha da güçlü bir şekilde kök salarak yoluna devam ediyor olmasıdır.

Bu hafta sonu kutlayacağımız Cumhuriyet Bayramı, sadece bir kutlama değil. Bize bu yurdu ve bağımsızlığımızı armağan edenlere gösterdiğimiz bir vefa ve şükran örneğidir.

Bu inanç eşliğinde, hepinizin Cumhuriyet Bayramını şimdiden kutluyorum. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah arkadaşlarını ve aziz şehitlerimizi saygı ve rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyorum.

Bugün Meclis toplantımızı çok değerli iki konuğumuzla birlikte gerçekleştiriyoruz. Eski Bakanımız, deneyimli siyasetçi Sayın Bülent Akarcalı ve Sayın Dr. Haluk Alacaklıoğlu "Sürdürülebilir Bir Ekonomik Büyüme ve Başarı İçin Aile Şirketlerinde

Kurumsallaşmanın Ekonomimiz ve Sanayimiz Açısından Önemi" konulu bu ayki meclis toplantımıza katılarak bizleri mutlu ettiniz. Katılımınızdan ötürü teşekkür ediyor, hoş geldiniz diyorum.

Ülkemizde şirketlerin yüzde 90'dan fazlası aile şirkettir. Araştırmalar gösteriyor ki, aile şirketlerimizin yüzde 52'si de üretim sektöründe faaliyet gösteriyor. O halde biz sanayiciler, konunun öznesi durumundayız. Dolayısıyla bizleri de yakından ilgilendiren bu konunun bugün İSO çatısı altında ele alınmasını önemli buluyoruz.

Düşüncelerini bizlerle paylaşacak olan her iki konuğumuz da aile şirketleri konusunda bilgi ve deneyim sahibi. Değerli konuklarımızın konuşmalarını ilgi ve heyecanla dinleyeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Ana gündem maddemizle ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmadan önce dünya, bölge ve ülkemiz gündeminde öne çıkan bazı konulara kısaca değineceğim.

Dünyanın dikkati 8 Kasım'da yapılacak olan ABD Başkanlık seçimlerine odaklanmış durumda. Küresel güçler arasında tehlikeli gerilimlerin yaşandığı bu dönemde, Amerika'daki seçim sonucunun etkisi sadece ABD'yle sınırlı kalmayacak. Siyasi, ekonomik ve askeri alanlarda dünyanın önde gelen aktörü konumunda olan ABD'nin yeni başkanının kararları şüphesiz bütün dünyayı etkileyecek.

NATO ile Rusya arasında giderek artan gerginlik, Çin ile olan ilişkilerin geleceği ve Ortadoğu'nun nasıl şekilleneceği açısından Amerika'daki başkanlık seçimleri büyük bir önem taşıyor.

Seçimde yarışan Hillary Clinton ile Donald Trump özellikle dış politika konularında birbirinden çok farklı düşünüyorlar. Clinton dış politikada aktif ve müdahaleci bir yaklaşımı benimserken, Trump başkalarının sorunlarıyla ilgilenmek yerine kendi ülkesini güçlendirmeyi ve yeniden inşa etmeyi önemsiyor.

Hayli çekişmeli ve belirsizliklerle dolu olan bu seçim sürecini ve sonuçlarını dikkatle takip etmemizde yarar görüyorum.

Bölgesel gelişmelere değinecek olursam; son dönemde ülkemizin Ortadoğu sınırlarında kritik gelişmeler yaşanıyor. Türkiye'nin Eylül ayında Suriye'de başlattığı Fırat Kalkanı operasyonu terör örgütlerine karşı başarıyla devam ediyor.

Öte yandan bir diğer komşu ülke Irak'ın Musul kentinde geçtiğimiz hafta teröre karşı yeni bir operasyon başlatıldı. Her iki ülkedeki bu gelişmeler Türkiye'nin güvenlik çıkarlarını doğrudan ilgilendirmektedir. Suriye'yle 911, Irak'la 331 kilometre sınırimız var. Her şeyden önce sınır ve toplumsal güvenliğimiz söz konusudur.

Sahip olduğumuz uzun sınırlar nedeniyle buralarda yaşanmakta olan istikrarsızlık ve karmaşanın bedelini en ağır ödeyen ülkelerin başında geliyoruz. DEAŞ, PKK ve PYD terör

örgütlerinin Türkiye'nin etrafını ateş çemberiyle kuşatmasına elbette ülkemiz seyirci kalamaz.

Türkiye hem Irak'ın hem Suriye'nin egemenlik hakkına ve toprak bütünlüğüne her zaman saygılı davranmıştır ve böyle davranmaya da devam etmektedir. Gerçek bu olmakla birlikte Türkiye'nin buradaki gelişmeler konusunda söz sahibi olma istek ve çabalarının tepkiyle karşılanması hakkaniyetle bağdaşmıyor. Dünyanın birçok ülkesi bu bölgede bulunurken sadece Türkiye'nin çaba ve yaklaşımlarının tepki görmesi haksızlıktır.

Suriye ve Irak'taki iç savaşın Türkiye'yi nasıl olumsuz etkilediği, herkesin gözleri önündedir. Son zamanlarda sınır güvenliğimizin tehdit altında olmasının getirdiği riskleri ve yaşadığımız acı olayları unutmamız mümkün değil. Dolayısıyla ülkemizin yeni güvenlik yaklaşımı, terör ve tehdidi sınırlarımız içinde beklemek yerine bunu kaynağında önlemeyi öngörüyor. Bu bizce de doğru bir yaklaşımdır. Özetle; 100 senelik Ortadoğu haritası yeniden çizilirken; devletimiz ve milletimizin dikkatli ve teyakkuz halinde olmasından daha doğal bir şey olamaz.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Şimdi de bazı ekonomik gelişmelere değinmek istiyorum. Küresel büyüme çok yavaş seyretmeye devam ederken; küresel borç yükünün daha önce görülmemiş seviyelere yükselmiş olması, hükümetlerin hareket alanını önemli ölçüde daraltıyor. Nitekim IMF'nin açıkladığı son mali izleme raporuna göre dünyada hükümet, hanehalkı ve finans dışı özel sektör borçlarının toplamının 152 trilyon dolara, yani dünya

hasılasının yüzde 225'ine ulaştığı tahmin ediliyor. Bunun üçte ikisinin de özel sektör borcu olduğu düşünülürken sorunun kamudan ziyade reel sektör kaynaklı olduğunu görmekteyiz.

Dünyada özel sektör borcunun yüksek olması finansal kırılganlığı artırırken tüketim ve yatırımları sınırlayarak, büyüme üzerinde de baskı oluşturuyor.

Türkiye'ye baktığımızda ise kamu maliyesi açısından olumlu bir tablo görüyoruz. Ülkemizde kamu borcunun milli gelire oranı bu yıl yüzde 31,7 olarak tahmin ediliyor. Bu oran bizi 181 ülke arasında en iyi borç görünümüne sahip 39'ncü ülke konumuna taşırken, kamu borç stoku en yüksek 30 ülke arasında da en iyi üçüncü ülke pozisyonuna getiriyor.

Madalyonun diğer yüzüne baktığımızda ise ülkemizde özel sektör borçluluğunun oldukça yüksek olduğunu görüyoruz. Yine IMF raporuna göre küresel kriz sonrasında özel sektörümüzün borç yükü, milli gelirimizin yaklaşık üçte biri kadar artış göstermiş durumda. Böylece ülkemiz, özel sektör borcunun milli gelire oranının en çok arttığı altıncı gelişmekte olan ekonomi olarak dikkat çekiyor.

Görüldüğü üzere reel sektör büyük bir borç yükü altında. Oysa bizim daha hızlı büyümeye ihtiyacımız var. Ekonomimizin sürükleyici gücü olarak sanayimizin daha fazla büyümesi, daha fazla üretmesi, bunun için daha fazla yatırım yapması gerekiyor. Hem dünyanın içinde bulunduğu belirsizlik ortamı hem de maliyetlerin yüksek oluşu yatırım iştahını sınırlıyor.

İstanbul Sanayi Odası olarak bir süredir çeşitli platformlarda bütçe açığında bir miktar artışı göze alarak, özel sektörün yeni büyük yatırımlarının desteklenmesi gerektiğini vurguluyoruz.

Geçtiğimiz günlerde kamuoyuna açıklanan 2017-2019 Orta Vadeli Programda ve geçen hafta TBMM'ye sunulan 2017 taslak bütçesinde bu talebimizin hayata geçirileceği yönündeki irade beyanlarını görmekten mutluluk duyuyoruz.

Bütçe tasarısında yatırım ödeneklerinin 78 milyar liraya çıkarılması; AR-GE ve inovasyona 5,8 milyar liralık bütçe ayrılması; KOBİ'lere yönelik 1,1 milyar liralık destek paketinin uygulamaya konulması gibi özel sektör yatırımları için kaldıraç etkisi yaratacak politikalara yer verilmesi memnuniyet vericidir.

Ayrıca Hükümetimizin üzerinde çalıştığı patent yasası, bilirkşi yasası, taşınır rehni yasası, İstanbul Finans Merkezi yasası gelir ve kurumlar vergisine yönelik düzenlemeler gibi kurumsal altyapıyı geliştirecek adımların da iş ve yatırım ortamını olumlu etkileyeceğine inanıyoruz.

İstanbul Sanayi Odası olarak uzun zamandır gündeme getirdiğimiz bir diğer konu da reel ekonomiye yönelik daha uygun maliyetle kredi imkânının artırılmasıdır. Sayın Başbakanımız Binali Yıldırım'ın geçtiğimiz günlerde bu konuda dile getirdiği görüşlerini sizlerle paylaşmak istiyorum: "Bankacılardan beklediğimiz daha insafli, daha gerçekçi, daha adil olmaları. Bankaların görevi yaşatmak olmalı. Ekonomiye yaşatacaksınız, gerçek ekonomiye can vereceksiniz, kaynak aktaracaksınız."

Başbakanımız bu sözleriyle biz sanayicilerin ve toplumun duygularına tercüman oldu. Aynı zamanda Odamızın bu konudaki söyleminin ne kadar doğru ve haklı olduğunu da gösterdi. Bir kere daha vurgulayacak olursam, finans dünyası hepimizin aynı gemide olduğunu akıldan çıkarmamalıdır.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Şimdi ana gündem maddemizle ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Konuşmamın başında da vurguladığım gibi, milli gelir içinde çok önemli bir paya sahip olan aile şirketleri, ekonomimizin bel kemiğini oluşturuyor. Dolayısıyla aile şirketlerinin sağlıklı ve başarılı bir şekilde yoluna devam etmesi, hiç kuşkusuz ülke ekonomimizin de sağlıklı olması anlamına geliyor.

Şöyle bir dünyaya bakacak olursak; dünya ekonomisine de aile şirketleri yön vermektedir. Örneğin; ABD'deki şirketlerin yüzde 90'ı, Avrupa'daki şirketlerin yüzde 60'ı, Asya'daki şirketlerin yüzde 95'i aile şirketleri olarak ifade ediliyor.

Bu çarpıcı rakamlara ilave olarak şunu da vurgulamak isterim ki; aile şirketlerine verilen önem bütün dünyada giderek daha da artıyor. Aile şirketlerinin önem kazanmasında yaşanan son küresel kriz büyük bir role sahip. Öyle ki aile şirketleri, 2008 krizinde gösterdikleri performansla dikkat çektiler ve önemleri daha da iyi anlaşıldı.

Yapılan araştırmalara göre aile şirketleri; esnek yapıları, hızlı karar verebilmeleri ve aile bağlarına dayanan güçlü yapıları

sayesinde “Son 5 yüzyılın vaz geçilmez iş modeli” olarak tanımlanmaktadır. Ekonominin temel taşlarından olan aile şirketlerinin kalkınma ve ekonomik büyümede oynadıkları rolü düşünürsek, bu şirketlerin sürdürülebilir olmasının hayati önem taşıdığını söyleyebiliriz.

Aile şirketleri açısından bir şirketin sürdürülebilirliği, ekonomik faaliyetini nesilden nesle aktararak devam ettirebilmesidir. Aile şirketlerinin diğer yatırım ve girişimlere göre çok daha uzun vadeli düşünebildiklerinin de altını çizmek gerekir. Kurucu nesille başlayan bu süreç aile değerlerinin korunması, bilgi ve tecrübelerin aktarılmasıyla, bazı örneklerin de gösterdiği gibi yüzyıllarca devam edebilmektedir.

Sürdürülebilirliği sadece maddi kazanım olarak görmemeliyiz. Asıl önemli olan, bütün paydaşların şirkete duyduğu güveni korumaktır. Sürdürülebilirliği sağlamış bir aile şirketi köklü, başarılı, istikrarlı bir şirket imajına kavuşur. Bu imaj o şirket için rakipleri karşısında da en büyük rekabet avantajıdır. Güçlü imaja sahip bir şirket, yerel ve küresel ölçekte markalaşma için elverişli bir zemin oluşturur.

Öte yandan sürdürülebilirliği sağlamak hiç de kolay değil. Dünyada aile şirketlerinin üçüncü kuşağa ulaşma oranının yüzde 15 civarında, ömürlerinin de yaklaşık 25 yıl olduğunu görüyoruz.

Bu noktada ülkemize bakacak olursak; Türkiye’deki aile şirketlerinin yaklaşık olarak yüzde 40’ı birinci, yüzde 50’si ikinci ve sadece yüzde 13’ü üçüncü kuşakta devam edebilmektedir. Dördüncü kuşağa ulaşabilenlerin oranı ise maalesef yüzde

2'dir. Sonuç olarak ülkemizde yüz yaşını aşmış şirket sayısının yirmi civarında olması, sürdürülebilirliği sağlayamadığımızı en çarpıcı şekilde gösteriyor.

Uzun ömürlü aile şirketlerine bakıldığında, güçlü kurumsal yapılar benimsediklerini görüyoruz. O halde, burada bir formül arayacak olursak, sürdürülebilir başarının formülü kurumsallaşmadır. Formül bu olmakla birlikte açık yüreklilikle söyleyecek olursam; kurumsallaşma kavramı aile şirketleri için uzunca süre tedirgin edici bir anlam taşıdı. Sorun şuradaydı: Kurumsallaşma, şirketi kuran ve belirli bir seviyeye getiren kuşağın sahadan çekilip seyirci koltuğuna yerleşmesi olarak algılandı. Bu yanlış algı son yıllarda kırıldıkça, şirketler de kurumsallaşma yolculuğunda daha cesurca yol alıyorlar.

Artık biliyoruz ki; kurumsallaşma şirket yönetiminin tamamen profesyonellere terk edilmesi, kontrolün elden çıkartılması değildir. Aksine, şirketin faaliyetlerini kişilerin varlığına bağımlı olmadan sürdürebilmesini ve geliştirebilmesini sağlamaktır.

Kurumsallaşma yolundaki bir şirket yeniliklere açık olmalı ve değişime direnç göstermemelidir. Bu noktada şirketin başında bulunan aile bireyinin egosu hiçbir zaman şirket çıkarlarının önüne geçmemeli. Karar alırken duygusal davranmamalı, rasyonaliteyi elden bırakmamalıdır.

Son olarak bu konuda bir hususa daha değinecek olursam, bir süredir Türkiye'de de uygulanmaya başlayan "aile anayasası" aile şirketlerinde karşılaşılan sorunları çözmekte yararlı bir hukuki enstrümandır. Aile anayasasıyla şirketin işleyişi ve

ailenin değerleri yeni kuşaklara en iyi şekilde aktarılabilir. Herkes için geçerli ortak bir formülü bulunmayan aile anayasası, o ailenin özgün değerlerinden yola çıkılarak hazırlanmalıdır.

Sayın Başkan ve Değerli Meclis Üyeleri,

Ana gündem maddemize yönelik düşüncelerimi bu şekilde ifade ettikten sonra, şimdi de Odamızın faaliyetleriyle ilgili bir gelişmeyi sizlerle paylaşmak istiyorum.

FETÖ terör örgütünün 15 Temmuz Darbe girişimine karşı milli iradeyi ve demokrasimizi savunurken şehit olan vatandaşlarımızın ailelerinin kederlerini hafifletmek ve acılarına ortak olmak amacıyla, Başbakanlığımızın başlattığı kampanyaya İstanbul Sanayi Odası olarak Meclisimizin onayıyla 2 milyon TL ile anlamlı bir katkı sağladık.

Dün, Gümrük ve Ticaret Bakanımız Sayın Bülent Tüfenkci, TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu ve en çok bağış yapan 10 oda başkanımızla birlikte Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a 15 Temmuz şehitleri için toplanan yardım çekini takdim ettik. Şehitlerimiz için ne yapsak azdır. Şehitlerimizin ruhları şad olsun, mekânları cennet olsun.

Şimdi de önemli bir etkinliğimize değinmek istiyorum: İstanbul Sanayi Odası olarak en çok önem verdiğimiz konuların başında sanayici ile girişimciyi bir araya getirmek ve sanayi-üniversite işbirliği yer alıyor. Bu kapsamda İstanbul Sanayi Odası olarak, 2015 yılı itibarıyla paydaşı haline geldiğimiz İTÜ Çekirdek Girişimcilik Ekosistemi çerçevesinde hayata geçen ve Odamız

temsilcilerinin de jüri üyesi olduğu “İTÜ Çekirdek Big Bang” yarışmasına özel bir önem veriyoruz.

Ülkemizin en büyük ihtiyacı olan teknolojiye dayalı katma değeri yüksek ürünleri üretme konusunda bu tür yarışmaların girişimcilere destek olduğunu düşünüyoruz. İstanbul Sanayi Odası olarak İTÜ Çekirdek Big Bang yarışması sayesinde sanayicilerimiz ile girişimcilerimiz arasında bir köprü kurulmasını sağlamayı ve bu projelerin ticarileştirilmesine katkı yapmayı amaçlıyoruz.

Geçen yılki yarışmaya verdiğimiz 200 bin TL tutarındaki desteğin bu yıl da devam edeceği bilgisini paylaşarak; İTÜ Çekirdek Big Bang yarışmasının 12 Kasım Cumartesi günü saat 17.00’de İTÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi’nde düzenlenecek final törenine siz değerli meclis üyelerimizin de katılımını bekliyoruz.

Sayın Başkan, Meclisimizin Değerli Üyeleri, Kıymetli Onur Üyelerimiz ve Değerli Medya Mensupları,

Sözlerimi burada noktalarken; Değerli Konuklarımız Sayın Bülent Akarcalı ve Sayın Dr. Haluk Alacaklıoğlu’na tekrar hoş geldiniz diyor, hepinizi, şahsım ve yönetim kurulumuz adına bir kere daha saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.